

ፖለቲካዊ ማራቶን ኤርትራዊ መንገድ

ሚያዝያ 14/2019

ረድኢ ክፍለ (ባሻይ)

ታሪክ ከም ዝሕብረና ብ 490 ቅ.ል.ክርስቶስ (490 B.C.) ንወረራ ፈሪሳውያን ኣብ ምክልኻል ኣብ ዝተገብረ ኩናት ኣተናውያን (Athenians) ንዘመዝገብዎ ዓወት ንኸበስር ፊዲፒደስ (Pheidippides) ካብ ከባቢ ማራቶን ናብ ኣተንያ ን 25 ማይልስ (25 miles) ድሕሪ መጹያዊ ብድኻም ላህሊሁ ዝዓረፈሉ ናይ ጅግነት ተዘክሮ ኢዩ። ስለዚ ዓወታት'ውን ይትረፍ ኣብ ውግእ ተሳቲፍካ ብስራት ንምዝርጋሕ'ውን ዝኸፈል ሰዓ ከም ዘሎ ታሪክ ይነግረና።

እቶም ንታሪክ ዘዋስኑን፡ ዝዝንግዑን፡ ዘሊሎሞ ዝሓልፉን፡ ክዘልዎ ዝህቅኑን፡ ኣብ ቅልውላው ናይ መንነት (crisis of identity) ዘንከባልሉ ድኹማን ኢዮም። መለኽቲ ስርዓታትን ደድሕሪኦም ጎተት ዝብሉ ከድዓትን ኣብ ናይ መንነት ሸገርገርን ዘይቀዋሚ ኣተሓሳስባን ዝነብሩ እንዳ-ኣልቦ፡ ሃገር-ኣልቦ ናይ መዋቲ (moribund) ፖለቲካ ሰበኽ-ሳግማት ኢዮም።

ኢሳያስ “ኣፈ-ወርቅ” ሓደ ካብዘም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ኣዳብዕ ስለዝኹን ብናይ መንነት ቅልውላው ዝሰቐ ናይ ኤርትራ ሕማም መንሸሮ ኩይኑ ተጋሂዱ ኣሎ። ኢሳያስ ኤርትራዊ ክኸውን ፈታቲኑ፡ ኣይሰርሓሉን፡ ትግራዊ ክኸውን ብዙሕ ፋሕተርተር ኢሉ፡ ይርሓሰና ዝብሎ ኣይረኸበን፡ ኢትዮጵያዊ ክኸውን ኣግሂዱ ጨረሐ፡ ኣይሰለጦን። ስለ'ዚ እቲ ቅድሚ ሕጂ ኣብ ጽሑፋተይ፡ መለኽቲ ዓዲ የብሎምን፡ ኢሳያስከ? ኢላ ዓዲ ከምዘይብሉ ዘብራህኩዎ ኣብ ቦትኡ ኣሎ ማለት ኢዩ። ዝያዳ ንምብራህ ኢሳያስን ስዓብቱን ብናይ መንነት ቅልውላው ዝሰቐዩ ኣብ ናይ ዕንወት፡ ሕፍረት፡ ናይ ሕልና ቤት ማእሰርቲ፡ ሞት ወዘተ... ማራቶን ዝቀዳደሙ ሕሱራት ምዃናም ብፍላይ ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ብሩህ ኩይኑ'ሎ ማለት ኢዩ።

ናይ መንነት ቅልውላው ምንጭታቱ ብዙሕ ኢዩ። ኣብ ግዜ ህጻንነትካ ዝውህለል ኣብ እዋኑ ከተምልጠሉ ዘይትኸእል ዘይቅዱው ኣነባባርን ኣተዓባብያን፡ ካብ ዘይስልጡን ሕ/ሰብ ዝምንጭ ዘይምዕቡል ህዝባዊ ጸለመ፡ ኣብ ግዜ ንእስነትካ ካብ ዝተፈለለዩ ምንጭታት ኣብ ኣእምሮኻ ዝጽፈ ካብ ባዕልኻ ዘይተበገሰ ዕላማ ቀዳሞት ዓሌታውን ወገናውን ሃይማኖታውን መስፍናዊ ጸገዕ፡ ኣብ ብሱል ዕድሜኻ እተማዕብሎ ዘይርጉእ ቅሳነት-ኣልቦ፡ ብሕቱው ተጠራጣሪ መንፈስን ህልኻዊ ስጉምታትን ዝያድኡን የጠቓልል። ኢሳያስ በዘም ዝተባህሉ ረቓቲታት ዝኣክል ኣእምሮኡ ዝተመቐሐ ፍጥረት ኢዩ። መለኽቲ ስርዓታት ኩሎም ተመሳሳሊ ሸግር ኣለዎም። ብኸምዚ ዝኣመሰሉ ሕማም ዝሰቐ ሰብ፡ ብዝኹን ይኹን ኩምራ ናይ ሃብቲ፡ ወይ ኩምራ ናይ ስልጣን ዝዓግብ ኣይኩነን። ስለ'ዚ ክኣዩ ንመለኽቲ ደኣኸለኒ ስለዘይፈልጡ ደኣኸለኩም ክበሃሉ ግድን ዝኸውን።

እዚ ኣብ ላዕሊ ዘሎ ታሪኻዊ ምንጻፍ ኩይኑ፡ እቲ ንዓይ እዋናዊ ኣገዳስነት ጌረ ዝወስዶ ግን፡ እቲ ከም ኣርእስቲ ተጠቐመሉ ዘለኹ ፖለቲካዊ ማራቶን ኤርትራዊ መንእሰይ ኢዩ። ኣብ ዝሓለፈ ዓንቀጻይ ትውልዲ ነብሪ ጌልጌል ኢላ ዝሰመኹዎ (Cheetah generation) ክንደይ ማይል ወይ ክንደይ ኪሎሜተር ኢዩ ክጎይ? እንታይ ኢዩኹ ከበስር? ንመን'ዩኹ ከበስር?

ርሕቀት ወይ ቅርበት ናይ ፖለቲካዊ ማራቶን መዐቀኒኡ ማይል ወይ ኪሎሜተር ኣይኮነን። እቲ ወሳኒ ነጥቢ ነቲ ኣብቲ ማራቶን ዘሎ ፖለቲካዊ ሕልክልክ ክሳዕ ክንደይ ተረዲእካዮን ተዳሊኻሉን ኣለኹ ኢዩ። ነዚ ነገር'ዚ ንምፍታሽ መጀመርያ ክውንነትካ ምፍታሽ ኣገዳሲ ኢዩ። ምሁራዊ ዓቕሚ ሃገር፡ ዓቕሚ ክኢላ ሰራሕተኛ፡ ዓቕሚ ሰብ ንብረት፡ ሃገራዊ ምንጭታት ዕብዮትን ህንጻን ሃገር፡ ተበታቲኑ ኣብ ዘለወሉ እዋን፡ ጉዕዞና ካበይ ናበይ ምኃኑ ክርድኣናን ግምት ክህበናን ይኸእል ኢዩ።

ኤርትራዊ ዓቕሚ ፈቐድኡ ተበታቲኑ (Eritrean power resources dispersal) ብጋሻ ውሕጅ ዝኹነ ሰብኣዊ ዓቕምታት ኣብ ዝትክኣሉ ዘሎ እዋን፡ ርሕቀት ፖለቲካዊ ማራቶን ነብሪ ጌልጌል ኤርትራ (መንእሰይ) ክሳዕ ክንደይ ምኃኑ ኣብ ኣእምሮና ክስኣል ይኸእል ኢዩ። ርሕቕ ከይከድና ክውንነት ኤርትራ ምስ ክውንነት ሃገራት ኣፍሪቃን ብሓፈሻ፡ ምስ ክውንነት ጎረቤትና ሱዳንን ክኣ ብፍላይ ክንመዝኖ እንተፈቲንና ርሕቀት ማራቶን መንእሰይ ኤርትራ ኣጸቢቐ ክበርሃልና ይኸእል ኢዩ።

ኣነባባር ህዝቢ ሱዳን መብዛሕትኡ ከተማዊ ስለዝኹነ ምስ ዕዳጋ ዘለዎ ቅርበት ካብ ሕ/ሰብ ኤርትራ ንላዕሊ ኢዩ። እዚ ማለት ናይ ዕዳጋ ቀጮውጮው ንህዝቢ ሱዳን ዝያዳ ካብ ንህዝቢ ኤርትራ ይስምዖ ማለት'ዩ። ብዝሒ ምሁራት ሱዳን ብዓቕን ይኹን ብዓይነት ታሪኻዊ ዕድል ስለዘጋጠሞም ኣብ ውሽጢ ሃገር ይኹን ኣብ ወጻኢ ካብ ናይ ኤርትራ ንላዕሊ ጸብለል ዝበሉ ኢዮም። ተመኩሮ ወተሃደራት ሱዳን ካብ ተራ ክሳዕ ጀነራላታት ብኸፈል ህዝባዊ ጠባይ ዘጠቓልል ኢዩ። ንጀነራል ሱዋር ኣል ደሃብ ምዝካርን፡ እዚ ሕጂ ዘሎ ዘይርጉእ ባህራሪ ውረድ ደይብ ናይ ጀነራላትን፡ ንባዕሉ ምስ ህዝባዊ ንሕስያን ፍርሃትን ዝተኣሳሰረ ጠባያት ከም ዘለዎም ኢዩ ዝሕብር። እዚ ክውንነት እዚ ንሰላማዊ ሰልፍታት ስለዘተባብዕ ነቲ ማራቶን ናይ ሱዳናዊ መንእሰይ ግዜ ከምዘይወስድ ይገብሮ።

ናይ ሱዳን ክውንነት ካብ ውሽጢ ሃገር ነቐሉ ንግዳማዊ ዓቕሚ ዝጽውዕ ኢዩ። ናይ ኤርትራ ፖለቲካዊ ኩነታት ካብ ግዳም ንውሽጢ ጸልዩ ውሽጣዊ ናይ ስጉምቲ ውሳኔ ዝጽበ ኢዩ። እዚ ክውንነት እዚ ነቲ ናይ ነብሪ ጌልጌል ማራቶን ክሳዕ ክንደይ ውረድ ደይብ ይፈጥረሉ ኣብ ግምት ከነእቱ ይግብኣና።

ኤርትራዊ ነባር ወለዶ (ናተይ ወለዶ) ምሁራቱ ዋላ ትሕዞ ጸኒሓዊ ሕማም ይሃልዎም ብዘየገድስ ፖለቲካዊ ንጥፈታቶም ልሙስ ወይ ዝሕቱል ኢዩ። ብኣንጻር ናይ ሱዳን ምሁራት ትሕዞ ጸኒሓዊ ሕማምም እንዳሃለዉ ኸሎ ነቲ ሓድሽ ወለዶ ንምድጋፍ ንጡፋት ኢዮም። እዚ ኩውንነት ናይ

ሱዳን ነቲ መንጅሳይ ወለዶ ናብ ዲሞክራሲያዊ ራኢ ንኸድህብ ሸውሃት ይኸፍተሉ። በዚ ምክንያት'ዚ ክኣዩ ኣብዚ እዋን'ዚ መንጅሳይ ሱዳን ብመብጽዓ ወትሃደራት ክግግብ ዘይክኣለ።

ኣብ ኣልጀርያ ዝኸይድ ዘሎ ክውንነት ምስ ናይ ሱዳን ይመሳሰል ኢዩ። ቡተፈሊካ ወረቓት ናይ ስልጣን ምርካብ ከቐብል ዝጽግሞ “መራሒ” ድሕሪ ምውራዱ፡ ህዝቢ ኣልጀርያ ከም መባእታዊ ስጉምቲ እምበር ከም ዕግባታዊ መደምደምታ ኣይወሰደን። ስለዝኸውን ድማ ገና እቲ ውግእ ኣይተዛዘመን ብማለት ቃልሱ ይቕጽል ኣሎ። ኣብ ኤርትራ ነዚ ዝተዳለወ ኣእምሮ ኣይሰሰነን። ስለዚ እቶም ቀዳሞት ከምዚ ከማይ ተዓደይቲ ምኃንና ክንፈልጥ ይግባእ። እዚ ዕዳ'ዚ ክኣ ነዚ ኤርትራዊ ነብሪ ጎልጎል ፖለቲካዊ ዕጥቂ ምልጋስ ኢዩ።

መንጅሳይ ኤርትራ፡ ናይ ግብጺ፡ ናይ ሊብያ፡ ናይ ሶርያ፡ ናይ ዒራቕ፡ ናይ የመን ወዘተ... ርሑቕ ከይከድና ኣፍሪቃውን ማእከላይ ምብራቓውን ሸንኩለል፡ ማለት ተሓድሶ መለኸቲ (ደጋምነት) ከየጋጥሞ እግረ-እግሩ እንዳ ሰዓብና ክንምልምሎ ከድልየና ኢዩ። ኣብ ዲሞክራሲያዊ መስርሕ ምንቅስቓሳዊ ተርእዮን ፓርታዊ ተርእዮን ብመድረኽዎ ጠለብ ፈላሊና ክንርድኦም ይግባእ። ህዝባዊ ምንቅስቓስ ናይ ሓባር እዋናዊ ወፈራ ክኸውን ከሎ፡ ፓርታዊ ሂወት ግን ኣብ ዲሞክራሲያዊ መስርሕ ዘልኣለማዊ ናይ ኣነ ይበልጽ ውድድር ወይ ቅድድም ኢዩ። ስለዚ ክኣዩ ህዝባዊ ምንቅስቓስ ኣብ ሓደ ውሱን መድረኽ ህዝባዊ ጠለብ ኣብ ዘድልየሉ እዋን ከም ህቡላ ማለት **ፖለቲካዊ ሱናሚ** ኩይኑ ንመለኸቲ ዓቕሎም ዘጽብቡሎምን ኢዶም ክህቡ ክኣ ዝግደዱን። ንኹሉግን ስጡም ውደባ ስለ ዘድልዩ፡ ኤርትራዊ ነብሪ ጎልጎል ኣብ ጭርሖን ዓውዓውታ ናይ ሕርቃንን ተወሲኑ ክተርፍ የብሉን።

እዚ ማራቶን ናይ ኤርትራዊ መንጅሳይ ንፖለቲካዊ ኣግእዞ ዝዓለመ እንተድኣ ኩይኑ፡ ካብ ንዱይ ፖለቲካዊ ትሕዝቶ ነጻ ክኸውን የድሊ። እዚ ማለት ካብ ምርኩሰኛ፡ ተጸባይነት ግዳማዊ ሓይልታት፡ ማለት ካብቲ ንሃገራት ኣፍሪቃ ዝረመሰ ሂወት ሓድሽ መግዛእቲ (neo-colonialism) ነጻ ክኸውን ኣለዎ። ድሌት መራሕቲ ምስ ድልየት ህዝቢ ዘይተኣሳሰር ስርዓታት ኣኸቲሙ ብሓድሽ ስርዓት ምዕባሌ ምትእስሳር መራሕትን ረብሓ ህዝብን ክትካእ ከሎ ኢዩ ሰውራ ወይ መሰረታዊ ለውጢ ተኸይዱ ክበሃል ዝክኣል።

ይኣክል ነጻላ መንደቕ ጥራይ ኣይኩነን። ይኣክል ድርብ መንደቕ ኩይኑ ንስርዓት ኢሳያስ ምውዳቕ ጥራይ ዘይኩነስ፡ ነቲ ድሑርን ቍሽታዊ ትሕዞ ጸኒሓዊ ጸህያይ ፖለቲካዊ እንታይነት ደምበ ተቓውሞ'ውን መንቀስካ ናብ ደረት ምድርባይ ዘጠቓለለ ምኃን እዚ መንጅሳይ ኤርትራ ኣጻርዩ ክፈልጦ ከም ዘለዎ ክንገብር ኣለና። እዚ ክውንነት ኢዚ'ዩ ነቲ እንታይነት ባህሪ ማራቶን መንጅሳይ ኤርትራ ክሕብረና ዝኸእል። ሎሚ ብንቕሓት'ምበር ብሃሰሰ ለባም ንዑናይ ጥራይ ዘዋጽእ መገሻ ኣይኩነን።

ነባር ምሁራት ሽማግሌታት (ናተይ ወለዶ) አብ ናይ ቀረባ እዋን መደረታቶም፡ ማዕረ ኤርትራ ባህሪያዊ ሃብቲ ከምዘይብሉ ገይሮም ዘቕርቡ ኣለዉ። እዚአቶም ንኣባሃህላ ሃጺይ ሃይለስላሴ “ኤርትራ መሬታ’ምበር ህዝባ ዘድልዮና ኣይኮነን” ዝብል ታሪኻዊ ሰነድ’ውን ከስተብህልሉ ዘይክኣሉ አብ ዝፈሸለን ዝኣረገን ኣባሃህላ ዝነብሩ ንሰውራና ዘነኣእሱ፡ ንብረትና ዝግምጥሉ፡ ዘይተበጽሖ ጠለባት ዝሓልሙ፡ አብ ጽግዕተኛ ፖለቲካዊ ኣተሓሳስባ ዝተቐየዱ፡ ናይ ፖለቲካዊ ራኢ ዘኸታማት ስለዝኹኑ፡ መንእሰይ ብሽም ምሁር ክፍሊ መንነቶም ክዝንግዕ ከምዘይብሉ ዝክኣለና መኸተ ከነካይድ ኣለና። ዋእ! ኤርትራ ባህርያዊ ጸጋታት እንድሕሪ ዘይብሉ ጸላእትና ንህዝብና ኣጽኒቶም ናመሬትናን ባሕርናን ክጎብኡ እንታይ ጸደፍደፍ ዘብል ኣለዎም? ብሩህ ስለዝኹን ካብዚ ንላዕሊ ክውጥጥ ግዜ የብለይን።

እዝን ወድ-ኸምዝን አብ ግምት ብምእታው ፖለቲካዊ ማራቶን መንእሰይ ኤርትራ (ነብሪ ጎልጎል ኤርትራ) ጥራይ ጉያ ክኸውን የብሉን። እዚ ማለት ውድቀት ኢሳያስ ንመንእሰይና ማለት ነዚ ተካኢ ሓይሊ፡ ሃንደበታዊ (spontaneous) ክኸውን ኣይግባእን።

አብዚ እዋን’ዚ መንእሰይና ንስርዓት ኢሳያስን ዝለዓሉን ዝተሓቱን መሻርኽቱን፡ ንስርዓት ዶ/አቢይን ዝነኣሱን ዝዓበዩን ኣማኸርቱን ውሽጣዊ ኢትዮጵያዊ ክውንነት ክቕበሎም ስለዘይክኣሉ፡ ዘይርጉእ ፖለቲካዊ ሂወት ኢትዮጵያ፡ ሓደ ካብቲ መቐጸልታ ኣፍሪቃዊ ድሕረታዊ ኣመራርሓ ከም ምኃኑ መጠን፡ ዕንቅፋት ናይ ምዕባሌ ቀርኒ ኣፍሪቃ ኮይኑ ኣሎ።

በዚ አብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ምክንያት ድማ፡ ኤርትራዊ መንእሰይ ዝወሓዘ እንተውሓዘ ኢትዮጵያ ንኤርትራውያን መሰጋገሪ እምኒ (stepping stone) ካብ ምኃን ሓሊፋ ካልእ ትርጉም የብላን። ምክንያቱ ኢትዮጵያ ንመንእሰያታ ከተዕቑብ ዘይክኣለት፡ ንመንእሰይ ኤርትራ ከተሰሲ ክውንነታ ዘይፈቕደላ ምኃኑ ስዉር ፖለቲካዊ ሃለዋት ኣይኮነን። ብመጽናዕታዊ ጸብጸብ እኳ ኣየቕርቦ’ምበር፡ ኢትዮጵያውያን ስደተኛታት ካብ ኤርትራውያን ንላዕሊ ዘርኢ ምድሪ ዓለም ኮይኖም ከምዘለዉ ከከባቢኻ ብምርኣይ ክግመት ዝክኣል ኢዩ።

እምብኣር ዕጥቂ መንእሰይ ኤርትራ ነዚ ኹሉ ዝጠቐስክዎ አብ ግምት ብምእታው ንዘለዎ ፖለቲካዊ ማራቶን ብትሕዝቶን ውደባዊ ቅርጻን ኣሰኒዩ ምሰቲ ኣካሉ ዝኹን ሰራዊት ምክልኻል ኤርትራ ጠበቓ ውጹዓት ክኹንና እንጽብዮ ብምትእስሳር ነቲ ዕማም ናይ ለውጢ ጥምጥም ሓዝ ኣይትግደፍ ክተሓሓዝ እንዳተላበኹን እንዳተሓበበርኩን፡ **በዛ ብግዜ ብዓል ወዲ ዓሊ ብጥሪ 28/ 2003 ዝደርስኩዎ ሰራዊትና ጠበቓ ውጹዓት** እትብል ግጥመይ ኣሰኒዩ ርሑስ ድሮ ጉንበት 24 ብዓል ሃገራዊ ናጻነት ኤርትራ ብማለት ክፋነውኩም ኢዩ።

ሰራዊትና ጠበቃ ውድዳት

ጥሪ 28/2003 ረድኢ ክፍለ (ባሻይ)

ጠላላ ጸምኒ መደረጋሕ
ቀረብካ'ምበር ከተብላ ወጋሕ
አታ ኩዳዲታ ዓቢ 'ፍራዛ
ቀረብካ'ምበር ከተርሕዎ ገዛ

አንታ ዘይርበሽ ርጉእ መንፈስ
ማህጸን ጅግና ቀረቡ ክድበስ
ጠበቃ ውድዳት አበካቶ
ብበረኽ ዝጅምር ዝባን ፎርቶ

ፈዳይ ሕነ ከም ነብሪ ዝውንጮፍ
ይትረፍ ቀትሪ ብለይቲ ዘይዕንቀፍ
ወራስ ንእዲ ብዓል ጻዕዳ ማእሲ
ንስኻስ ክትስእን መደቀሲ!

አንታ ፈታው ሀዝቡ ብዓል ወኒ
ሓንቲ ዝማሕልኡ ትሕረመኒ
ምእንቲ ሃገሩ ደም ዝነብዕ
ንመስዋእቲ ዝፍርም አዳብዕ

እንካ ብላዕ ‘ተበሉ ኣኸለኒ
ትቕድሞ ብረተይ ሃቡኒ
ስለ ህዝቡ ኣርሒቕ ዝጥምት
እንካ ተኩስ ‘ተበሉ ዝጭምት

ሰራዊት ሃገረይ ብዓል ስረ
ተሰካማይ ኣርዑት ማዕረ-ማዕረ
መስዋእቲ ‘ተርከበ መጸዋዕታ
ሃገርካ ተፍርዮም መተካእታ

መስለኩ ዘይስእን ለኪኹቶ
ኣንቃዕረርካ ኣቲኻያ ፎርቶ
ዓቕበት ደይብካ ካብ ትኣትዎ
ቍልቍለት ድኣ’ሞ ‘ታይ ኣለዎ?

ኣንታ ጻህሪ ሰራው ናይ ዓድና
ቆረርና ጸኒሕናስ ኣሚቕካና
ሕጻስ ኣስሚዕካና ምስ ናፍቕት
መርዓ ድማ ጽባሕ ምስ ሕጽኖት

ኣንታ ስዩ ለይለይ ጠጥዓለ
ንግደትካ ቀሪቡ ተሓምበለ

ጌደና ሓርነት ትዓዘቢ

ፎርቶ'ኮ በጸሑ ዋሕስ ህዝቢ

መንጸሰይ ሃገረይ ብዓል ወኒ

ከም 'ተርክብ ምዓስ ጠፊኡኒ

ጀጋኑኸ ዝሰፈሩ 'ብ ታሕቲ

ባዕልኸ ትሰርሖ 'ቲ ሓወልቲ

ኤርትራ ሀገረይ በራኽ ዋላ

ተቐዲሓ ዘይትጌድል ዒላ

ከይሓወዩ ናይ ቅድም በሰላ

አብ ውሽጢ 'ንድዩ ጸኒሑ ሓበላ

ተሃራፊት አንቲ መርዓት ሕንኪ

አብታ ሕጽኖትኪ ትዓይንኪ

ብዓልቲ እድያት ጽቡቕ ዒላም

ሰዋድያ ትወልድ ፈራይት ላም

ይትረፍ ህግደፍ ናይ ውሽጠ መፍለስ

ደርጊ አባሪርክዮ ከምዘይምለስ

ትወልድዮም ዝናር ዝዕጠቕ

ከም ፍረ ጨው ጸላእቲ ዘሕቅቕ

ሀግደፍ ዶብ ክሕንጽጽ ሓሶት ሕልሙ
ወኪልና ክኸውን ሓኸሊ ድሙ
ስንቂ ሀግደፍ ጥራዩ ተሪፉ
መሶብ አህባይ ኩይኑ ቀልቀል አፋ

ጅግና ሰራዊትና ‘ንድዩ ነቢሑ
ስዉእ ዝነቓንቕ መቓልሑ
አንታ ዋሕስ ሀዝቡ ሰፊሕ ልቡ
ፈዲሕካዮም ብዶብ ዘሳብቡ

ፍሽኽታ ሃበኒ ስኒ ርቦ
ጸባ ለዋህ ጸጊቡ ዝዓቦ
ደሞክራሲ ንዓኽ ትጽቦ
አርእዮኒ ግዜ ከዩርከቦ።

ረድኢ ክፍለ (ባሻይ)